

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbGSt intrekkingverzoek natuurvergunning Korte Molenweg 10 te Oterleek
Zaaknummer : 367703/DMS367703
Verzoeker : Stichting Alkmaarse Natuur en Milieu Organisaties (ANIMO)

Inhoudsopgave **VERZONDEN 03 JULI 2023**

- A: Onderwerp
- B: Procedurele aspecten
- C: Wettelijk kader
- D: Inhoudelijke beoordeling
- E: Zienswijzen
- F: Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit
- G: Besluit
- H: Kennisgeving

A. Onderwerp

Op 2 maart 2022 heeft Stichting Alkmaarse Natuur en Milieu Organisaties (hierna: Stichting ANIMO) ons via ons contactformulier verzocht om intrekking van de op 19 september 2014 verleende natuurvergunning (kenmerk 390495/394315) van Melkveebedrijf [REDACTED] gelegen aan de Korte Molenweg 10 te Oterleek. In het contactformulier heeft Stichting ANIMO aangegeven dat de aangevraagde omgevingsvergunning dient te voldoen aan de thans vigerende milieuregels en dat derhalve wordt verzocht om de vergunning in te trekken en geeft zij aan dat het verzoek ook per post is ingediend.

Op 28 februari 2022 heeft de stichting ANIMO ook per post verzocht om intrekking van de hiervoor genoemde natuurvergunning. In dit verzoek is aangegeven dat de voorzieningenrechter van rechtbank Noord-Nederland op 11 maart 2021 (ECLI:NL:RBNNE:2021:810) heeft geoordeeld dat bij het beoordelen van een aanvraag voor een natuurvergunning niet altijd zonder meer mag worden uitgegaan van de ammoniakemissiefactoren zoals die in de Regeling ammoniak en veehouderij staan. Stichting ANIMO stelt dat tot op heden geen gebruik gemaakt is van de destijds afgegeven vergunningen en dat de nieuwe aanvraag getoetst dient te worden aan de vigerende wetgeving. Om deze reden eist Stichting ANIMO dat de destijds afgegeven natuurvergunning ingetrokken moet worden op grond van artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Volgens de zienswijze van Stichting ANIMO en Stichting Duinbehoud is in het verstuurd ontwerpbesluit enkel toe gezien op een veel smallere basis, namelijk art 5.4, eerste lid, sub d Wnb. Volgens beide stichtingen is dit niet verenigbaar en is daarom verzocht om het intrekkingverzoek alsnog te interpreteren zoals het was bedoeld en daarbij de nadere motivering te betrekken die in de zienswijze is aangedragen. Deze nadere motivering betreft de intrekkinggronden van art. 5.4, lid 1, sub c Wnb en art. 5.4, lid 2 Wnb.

Wij reageren inhoudelijk op uw verzoek onder onderdeel D.

B. Procedure aspecten*Uniforme openbare voorbereidingsprocedure*

Uw verzoek wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Wij hebben het intrekkingverzoek via ons contactformulier op 2 maart 2022 ontvangen en uw brief van 28 februari 2022 hebben wij ontvangen op 3 maart 2022. Uw verzoek is geregistreerd onder kenmerk OD.367703. Wij hebben u op 11 april 2022 per brief geïnformeerd over de termijn van de te volgen procedure.

Op 2 maart 2022 heeft de stichting ANIMO een zienswijze ingediend op de ontwerpbeschikking van de 'omgevingsvergunning' voor het realiseren van een nieuwe ligboxenstal aan de Korte Molenweg 10 te Oterleek. Deze zienswijze wordt separaat beantwoord bij de definitieve beschikking op de aanvraag om omgevingsvergunning.

C. Wettelijk kader

Het toetsingskader voor de intrekking van vergunningen is thans geformuleerd in artikel 5.4 van de Wnb. Hieronder wordt per intrekkinggrond het wettelijk kader geschetst.

Intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4 eerste lid sub d van de Wnb

Volgens verzoeker moet de vergunning ingetrokken worden omdat sinds het verlenen van de vergunning, de vergunning niet is gebruikt en de voorzieningenrechter van rechtbank Noord-Nederland op 11 maart 2021 heeft geoordeeld dat bij de beoordeling van een natuurvergunning niet altijd zondermeer van de emissiefactoren zoals deze in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) staan mag worden uitgegaan. Voorgaande zien wij als verzoek om intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4 eerste lid sub d van de Wnb dat als volgt luidt:

Een bij of krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd indien de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunning, onderscheidenlijk ontheffing is verleend zodanig zijn gewijzigd, dat deze niet, niet zonder beperkingen of voorwaarden, of onder andere beperkingen of voorwaarden zou zijn verleend, indien deze omstandigheden op het tijdstip waarop de vergunning, onderscheidenlijk ontheffing is verleend zouden hebben bestaan.

Op dit moment hebben wij geen beleid(sregels) geformuleerd met betrekking tot het intrekken van Nbw 1998 of Wnb- vergunningen. Vooropgesteld zij dat het instrument van intrekken van vergunningen niet is bedoeld als een mogelijkheid van integrale herbeoordeling van reeds verleende Nbw 1998/Wnb-vergunningen. Zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ al eerder bepaalde dient het gebruik van deze discretionaire bevoegdheid te geschieden na afweging van de betrokken belangen. Tot die belangen behoort in het licht van de formele rechtskracht van het besluit tot vergunningverlening mede het belang van de rechtszekerheid door de vergunninghouder. Daarom moet er sprake zijn van bijzondere omstandigheden voordat wij overgaan tot het intrekken/wijzigen van een vergunning.

Intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4 eerste lid sub c van de Wnb

In dit artikel is bepaald dat een bij of krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd indien de vergunning, onderscheidenlijk ontheffing in strijd met wettelijke voorschriften is verleend. Volgens de verzoeker is dat het geval bij deze vergunning waarbij ten onrechte geen passende beoordeling is gemaakt en deze vergunning daarom in strijd is met wettelijke voorschriften.

Intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid Wnb

In artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb is bepaald dat een natuurvergunning wordt ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. In deze bepaling ligt naar het oordeel van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71) besloten dat een grond voor intrekking of wijziging van een natuurvergunning aanwezig is als een verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden in een Natura 2000-gebied dreigt en de activiteit waarvoor de natuurvergunning is verleend negatieve effecten heeft op die natuurwaarden.

Als deze grond zich voordoet dan staat vast dat ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, passende maatregelen getroffen moeten worden om verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden te voorkomen. Daarmee staat echter nog niet vast dat de natuurvergunning als passende maatregel moet worden ingetrokken of gewijzigd. Het bevoegd gezag heeft immers beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen nodige passende maatregelen, hetgeen betekent dat beoordeeld moet worden of de intrekking of wijziging van de natuurvergunning als passende maatregel wordt ingezet, dan wel dat andere passende maatregelen (zullen) worden getroffen. Alleen als de intrekking of wijziging van de natuurvergunning de enige te treffen passende maatregel is, dan moet de vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

¹ ABRvS 27 juli 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR3244 en ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8407.

Kiest het bevoegd gezag niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning dan moet in het besluit tot afwijzing van een verzoek daartoe inzichtelijk worden gemaakt op welke wijze invulling is gegeven aan de beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen passende maatregelen. Het bevoegd gezag kan dat naar het oordeel van de Afdeling doen door uit te leggen welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd en wanneer verwacht wordt dat deze effectief zijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie dan kan daarnaar worden verwezen.

Als sprake is van een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op (zwaar) overbelaste natuurwaarden die onder druk staan en dreigen te verslechteren dan geeft de Afdeling aan dat de intrekking of wijziging van natuurvergunningen voor activiteiten die bijdragen aan die verslechtering een passende maatregel is, maar dat het in de regel niet de enige mogelijke passende maatregel zal zijn ter beperking van de stikstofdepositie. Het bevoegd gezag dient inzichtelijk te maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie en dat zo nodig vergezeld gaat van monitoring van de uitvoering en effecten en dat voorziet in bijsturing of aanvulling indien nodig, dan kan daarnaar worden verwezen.

D. Inhoudelijke beoordeling

1. Algemeen

De natuurvergunning is op 19 september 2014 verleend aan Melkveebedrijf 'Vee en Veldlust' voor de uitbreiding van de melkveehouderij met een nieuwbouw van een ligboxenstal waardoor er maximaal 375 melkkoeien en 200 stuks vrouwelijk jongvee gehuisvest kunnen worden op de locatie Korte Molenweg 10 te Oterleek. De ligboxenstal wordt voorzien van geprofileerde vloerplaten met sterk hellende langssleuven met urineafvoergat en hellende dwarsgroeven, aaneengesloten gelegd of gescheiden door mestafstorten voorzien van afdichtkleppen, met mestschuif (A1.23). De stichtingen Duinbehoud en Stichting ANIMO (oprichtingsdatum respectievelijk 1977 en 1997) hebben in die periode van afgifte geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tegen het besluit in beroep te gaan.

2. Discretionaire bevoegdheid uit artikel 5.4, eerste lid, sub d, van de Wnb

De stelling van Stichting ANIMO dat er sprake is van gewijzigde omstandigheden omdat niet altijd zonder meer mag worden uitgegaan van de ammoniakemissiefactoren zoals die in de Regeling ammoniak en veehouderij onderschrijven wij niet.

Belangenafweging

Ook als we zouden aannemen dat de intrekkingsgrond van artikel 5.4, eerste lid, sub d van de Wnb zich zou voordoen en er sprake zou zijn van gewijzigde omstandigheden dan nog zien wij geen aanleiding tot het intrekken van de vergunning. Wij achten het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behouden van zijn aan hem verleende, rechtens onaantastbare vergunning dermate zwaarwegend, dat wij het intrekken ervan als onevenredig beschouwen. Daarbij nemen wij in ogenschouw dat Melkveebedrijf 'Vee en Veldlust' reeds significante investeringen heeft gedaan om de nieuwe ligboxenstal te bouwen en in gebruik te nemen, zoals het aankopen van 1.450 kg aan fosfaatrechten, het vergroten van de melktank en het aankopen van melkkoeien.

Stichting ANIMO stelt dat tot op heden geen gebruik gemaakt is van de destijds afgegeven vergunning en dat de nieuwe aanvraag getoetst dient te worden aan de vigerende wetgeving. Een nieuwe aanvraag om een natuurvergunning is niet vereist. Melkveebedrijf 'Vee en Veldlust' beschikt over een onherroepelijke natuurvergunning.

Zoals met de uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1603) is komen vast te staan, worden ook vergunningen (afgegeven ingevolge artikel 19d lid 1 van de Nbw 1998 dan wel afgegeven ingevolge artikel 2.7 lid 2 van de Wnb) waarbij het PAS is gebruikt, welke voor het doen van genoemde uitspraak onherroepelijk waren, niet door die uitspraak worden geraakt. De Afdeling heeft expliciet uitgesproken dat dergelijke onherroepelijke vergunningen hun gelding behouden. Nu de aan Melkveebedrijf 'Vee en Veldlust' afgegeven vergunning is beoordeeld zonder het beoordelingskader van het PAS is des te meer reden om aan te nemen dat de vergunning onherroepelijk moet blijven.

Daarnaast wegen wij in de belangenafweging mee dat de provincie Noord-Holland hard werkt aan een gebiedsaanpak² met stikstof effectgerichte herstelmaatregelen. Dit om (dreigende) verslechtering te voorkomen.

Conclusie

De stelling van Stichting ANIMO dat er sprake is van gewijzigde omstandigheden omdat niet altijd zonder meer mag worden uitgegaan van de ammoniakemissiefactoren zoals die in de Regeling ammoniak en veehouderij onderschrijven wij niet. En ook als we zouden aannemen dat de intrekkingsgrond van artikel 5.4, eerste lid, sub d van de Wnb zich zou voordoen en er sprake zou zijn van gewijzigde omstandigheden dan nog zien wij geen aanleiding tot het intrekken van de vergunning omdat wij het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behouden van zijn aan hem verleende, rechtens onaantastbare vergunning dermate zwaarwegend achten, dat wij het intrekken ervan als onevenredig beschouwen.

3. Intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4 eerste lid sub c van de Wnb

Volgens de stichtingen ANIMO en Duinbehoud blijkt uit de verslechteringstoets dat de bedrijfsuitbreiding kon leiden tot een toename van ammoniakdepositie op de drie meest nabije Natura 2000-gebieden die reeds overbelast waren met stikstof. Volgens de stichtingen ANIMO en Duinbehoud heeft het college ten onrechte geoordeeld dat significante gevolgen uitgesloten zijn. Volgens de stichtingen ANIMO en Duinbehoud had de vergunning niet verleend mogen worden zonder passende beoordeling. De vergunning zou in strijd met artikel 19e, 19f en 19g van de natuurbeschermingswet 1998 (hierna Nb-wet) zijn verleend.

Uit de op 19 september 2014 verleende natuurvergunning (kenmerk 390495/394315) volgt dat op basis van het toen geldende toetsingskader weliswaar sprake is van een toename in stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden 'Eilandspolder', 'Noordhollands Duinreservaat' en 'Schoorlse Duinen' maar dat uit de analyseresultaten van de verslechteringstoets volgt dat nu de toename kleiner is dan 0,5% van de kritische depositiewaarde (KDW) de toename feitelijk niet meer meetbaar is en niet kan worden toegeschreven aan een individuele bron en significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van de betreffende Natura 2000-gebieden daarom zijn uit te sluiten. Ook zal de bijdrage van het project in cumulatie geen significante effecten veroorzaken op het behalen van de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Een passende beoordeling was dan ook niet nodig. De vergunning is dan ook niet in strijd met artikel 19e, 19f en 19g van de Nb-wet verleend.

4. Intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid Wnb

Provincie Noord-Holland werkt hard aan een gebiedsaanpak met stikstof effectgerichte herstelmaatregelen. Dit om (dreigende) verslechtering te voorkomen. Nadere toelichting treft u aan in de als bijlage aan dit besluit gehechte Toelichting op de stikstofaanpak Noord-Holland. In een brief aan Provinciale Staten van 28 januari 2021³ hebben wij onszelf ten doel gesteld de landelijke doelstellingen per Noord-Hollands Natura 2000-gebied te behalen. Dat betekent dat we per stikstofgevoelig Noord-Hollands Natura 2000-gebied steeds meer hectares onder de KDW brengen. Hierbij is ons uitgangspunt dat per Natura 2000-gebied, elke sector minimaal evenredig aan haar huidige bijdrage aan de stikstofdepositie bijdrage levert aan de reductie.

Inmiddels is het behalen van stikstofreductie (ook) vastgelegd in artikel 1.12a van de Wnb. Er zijn drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie opgenomen: in 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben; in 2030 minimaal de helft en in 2035 minimaal 74%. Aan de resultaatsverplichtingen liggen, onder meer, bronmaatregelen ten grondslag die worden ingevuld met de structurele aanpak van het Rijk. Zoals is te lezen in de brief van de minister van 24 april 2020 aan de Tweede Kamer⁴ moet in 2030 meer dan de helft van de hectares met stikstofgevoelige natuur onder de KDW worden gebracht en ook op andere gebieden moet een reductie worden gerealiseerd. De bronmaatregelen die nu worden genomen, zijn doorgerekend door PBL en RIVM. Het huidige pakket bronmaatregelen is verdeeld over sectoren, kosteneffectief, heeft effect op regio's waar knelpunten zijn en wordt in samenhang met het Klimaatakkoord genomen. Het kabinet heeft daarnaast, in het licht van de coronacrisis, scherp gekeken naar de omvang, timing en financiering van deze maatregelen, aldus de Minister.

² https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Aanpak_per_gebied

³ www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Documenten/PS_brief_stikstofkoers_2021_2022

⁴ Kamerbrief over voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak, 24 april 2020, kenmerk BPZ/20120075.

De wet geeft de opdracht voor een programma van maatregelen om die reductie te bereiken en de natuur te herstellen, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering. Ook regelt de wet de tussentijdse monitoring en zo nodig bijsturing. Inmiddels is op 16 december 2022 de eerste editie van het programma Stikstofreductie en Natuurverbetering vastgesteld in de ministerraad.⁵ Deze maatregelen zorgen voor een stikstofdepositiereductie binnen de bandbreedte van 103-180 mol N/ha/jaar in 2030. Zo wordt er waar mogelijk bijvoorbeeld ingezet op de vrijwillige opkoop van zogeheten 'piekbelasters': bedrijven in of nabij Natura 2000-gebieden met veel stikstofdepositie tot gevolg. Met het programma Stikstofreductie en Natuurverbetering kan de resultaatsverplichting van 50% in 2030 worden behaald. Mocht blijken dat de maatregelen onvoldoende zijn, dan zullen zij op grond van de Wnb moeten worden aangescherpt. Op deze manier is verzekerd dat aan de resultaatsverplichtingen zal worden voldaan.

Momenteel wordt voor elk stikstofgevoelig Noord-Hollands Natura 2000-gebied een gebiedsplan opgesteld, waarin de maatregelen uit het programma gebiedsgericht zijn uitgewerkt. De concept gebiedsplannen moeten uiterlijk op 1 juli 2023 ingediend zijn.

Vanuit de Wet en Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering geldt de verplichting om vóór 1 april natuurdoelanalyses op te stellen voor stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Een natuurdoelanalyse beschrijft hoe het gaat met beschermde natuur in een gebied, wat de verwachte effecten van geplande natuurherstelmaatregelen zijn en in welke richting aanvullende maatregelen nodig zijn om de natuur weer gezond te maken. Inmiddels zijn er twaalf concept-natuurdoelanalyses opgesteld⁶.

Verlaging van de stikstofdepositie is weliswaar op grond van de Wnb een zelfstandige verplichting geworden maar het is geen verplichting die rechtstreeks uit de Habitatrichtlijn kan worden afgeleid. Die richtlijn verplicht tot het bereiken van een gunstige staat van instandhouding en tot het voorkomen van (dreigende) verslechtering. Verlaging van de stikstofdepositie kan een middel zijn, maar is geen doel op zich.

Tot slot achten wij het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behoud van de onherroepelijke vergunning dermate zwaarwegend dat wij het intrekken van de hele vergunning als onevenredig beschouwen. Het intrekken van de hele vergunning zou bovendien leiden tot een schadevergoedingsplicht waaraan de provincie Noord-Holland financieel geen invulling kan en wil geven. Het heeft de voorkeur financiële middelen op een andere meer efficiënte wijze ter ondersteuning van de natuur in te zetten. Ook los van de financiële aspecten krijgen andere maatregelen die zullen leiden tot de noodzakelijke stikstofreductie de voorkeur. Wij lichten dat hieronder toe.

5. Stikstof effectgerichte maatregelen per gebied

Algemeen

In de diverse Natura 2000-gebieden zijn en worden verschillende maatregelen getroffen. Voor elk Natura 2000-gebied is, of wordt een beheerplan opgesteld waarin instandhoudingsdoelstellingen worden beschreven en welke maatregelen nodig zijn om de natuurdoelen voor dat gebied te halen. Een deel van de maatregelen wordt doorlopend uitgevoerd. Daarnaast zijn reeds diverse maatregelen uitgevoerd in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met het vervallen van het PAS na de uitspraak van de Afdeling in mei 2019, hebben de gebiedsanalyses behorend bij het PAS hun waarde niet verloren en is de uitvoering van de maatregelen daarom ook niet gestaakt. Deze maatregelen zijn conform de gebiedsanalyses en de afspraken met de Terreinbeherende Organisaties (TBO) gewoon uitgevoerd.

⁵ <https://open.overheid.nl/repository/ronl-ce9cacdc2f43a287fda6ed95e3d2d2f0a95e277f/1/pdf/22563988%20-%20Bijlage%202%20Programma%20Stikstofreductie%20en%20Natuurverbetering%202022-2035%20def.pdf>

⁶ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Provinciaal_Programma_Landelijk_Gebied

Wij gebruiken het rapport 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats' (<https://www.natura2000.nl/meer-informatie/herstelstrategieen>) voor het bepalen van herstelmaatregelen die in een gebied genomen kunnen worden om de negatieve effecten van stikstof te verminderen of teniet te doen. Zo maken wij gebruik van de best beschikbare kennis over de invloed van stikstof op natuur en de effectiviteit van natuurherstelmaatregelen. Vervolgens doen wij in de gebieden vooronderzoek vooraf aan het toepassen van herstelmaatregelen. De diverse TBO's voeren de maatregelen in de gebieden uit. Hiervoor wordt 100% subsidie⁷ verstrekt. De TBO's dienen jaarlijks een rapportage in over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen. Ook vindt er jaarlijks een veldbezoek plaats in de gebieden vanuit het Programma Natuurherstel.

Hieronder wordt conform de vigerende vergunning per Natura 2000-gebied inzichtelijk gemaakt welke maatregelen zijn getroffen. Ook wordt indicatief aangegeven welke maatregelen nog gepland staan of mogelijk nog in de planning worden opgenomen. Er zullen zeker eenmalige en cyclische maatregelen genomen worden, maar de maatregelen naar de toekomst worden nog als indicatief aangeduid. De financiering vindt grotendeels plaats via subsidiëring. De subsidieregeling Natuurherstelmaatregelen 2022 staat momenteel nog open. TBO's schrijven zich in en een aantal maatregelen kunnen nog enigszins wijzigen. Ook inzichten tijdens uitvoering kunnen vervolgens nog leiden tot wijzigingen hoe een maatregel daadwerkelijk uitgevoerd zal worden.

Beschrijving maatregelen per gebied

Noordhollands Duinreservaat

Voor het Natura 2000-gebied '**Noordhollands Duinreservaat**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	23,6
Baggeren	5,0
Dynamiseren duin	23,3
Inrichting overig	18,3
Ontbossen en omvormen bos	30,0
Plaggen, chopperen of afgraven	48,8
Uitbreiding/intensivering begrazing	226,5
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	94,8

* Dit Natura 2000-gebied is 5242 ha groot, waarvan op 1674 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

Per habitattypen zijn de volgende maatregelen in het Noordhollands Duinreservaat getroffen:

- H2120 (Witte duinen): Remobiliseren/dynamiseren van het duin.
- H2130 (Grijze duinen): Naald- en loofbossen verwijderen en/of omvormen van bos.
- H2130A (Grijze duinen kalkrijk): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit het maaien van verruigde graslanden, intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding.
- H2130B (Grijze duinen kalkarm): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen ten behoeve van het dynamiseren van het duin en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit intensieve onthouting en exotenbestrijding. Ook wordt de begrazing uitgebreid.
- H2130C (Grijze duinen heischraal): De cyclische maatregelen die getroffen worden bestaan uit het maaien van verruigde graslanden als aanvullend maaibeheer en intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen.
- H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)) en H240B (Duinheiden met kraaihei (droog)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als cyclische maatregel wordt intensief onthout en vindt intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen plaats.

⁷ https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen_2022_subsidie
[https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/P/Programma_natuur_Noord_Holland_subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%20D%20\(het%20subsidieplafond\)%20beschikbaar](https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/P/Programma_natuur_Noord_Holland_subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%20D%20(het%20subsidieplafond)%20beschikbaar)

- H2150 (Duinheiden met struikhei): Plaggen, chopperen en afgraven. De begrazing vindt doorlopend plaats en wordt uitgebreid en geïntensiveerd.
- H2180A (Duinbossen (droog)): Eenmalige aanleg van struweelzoom. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2180C (Duinbossen (binnenduinrand)): De jaarlijkse begrazing wordt uitgebreid. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2190A (Vochtige duinvalleien (open water)): De duinmeren worden gebaggerd.
- H2190C (Vochtige duinvalleien (ontkalkt)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als aanvullende maatregel worden struweel, opslag en exoten verwijderd.
- H6410 (Blauwgraslanden): Als cyclische maatregel worden verruigde graslanden gemaaid.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit:

- Omvormen naaldbos tot open duin inclusief plaggen/chopperen, onthouten, stuifkuilen en kerven in de zeereep aanleggen, exotenbestrijding vlakdekkend, exotenbestrijding haarden en exotenbestrijding nabeheer, nabeheer stuifkuilen en kerven, maaien van droge graslanden, natte valleien en verruigd grasland en schapenbegrazing.

Vanuit het Programma Natuur wordt ingezet op versnelling van de kansen voor de binnenduinrand en als inrichtingsmaatregel op bos/omvorming bij Bergen.

Eilandspolder

Voor het Natura 2000-gebied 'Eilandspolder' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	0,2
Plaggen, chopperen of afgraven	0,6
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	0,2

* Dit Natura 2000-gebied is 1397 ha groot, waarvan op minder dan 1 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

In Eilandspolder gaat het om habitattypen H7140B (Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)). Voor dit habitattypen worden de volgende maatregelen getroffen: Herfstmaaien vindt doorlopend plaats. Aanvullend wordt geplagd tot 0,75 meter en tot 0,1 meter (veenmos trekken). Er wordt struweel en opslag verwijderd.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Eilandspolder bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit: oeverbescherming ter bescherming van het habitat en herfstmaaien.

In de evaluatie van het beheerplan van Eilandspolder 2016-2022 (https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen/Beheerplannen/Evaluatie_Natura_2000_beheerplan_Eilandspolder.org) opgesteld door Sweco wordt voor het habitattypen H7140B geconcludeerd dat er ruimschoots voldaan is aan de behoudsdoelstelling voor het habitattypen en dat dit samenhangt met o.a. hierboven genoemde uitgevoerde maatregelen. Voor de lange termijn staat de kwaliteit van dit habitattypen wel onder druk vanwege de slechte waterkwaliteit en de hoge stikstofdepositie.

Schoorlse duinen

Afgelopen jaren zijn in Schoorl kapmaatregelen uitgevoerd op 7,6 hectare monotoon naaldbos. Ten behoeve van habitattypen H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)), H2140B (Duinheiden met kraaihei (droog)) en H2150 (Duinheiden met struikhei) is er gechopperd. Eind 2016 is er geplagd om natte duinvalleien te laten ontstaan. Voor de PAS – en in een verder verleden – is er een kerf gerealiseerd en is ca. 3 hectare naaldbos verwijderd in het Baaknolbos, als compensatiemaatregel voor de inplant/aanleg van duinverzwaringen in Petten.

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. Ingenieursbureau Tauw voert momenteel de evaluatie uit van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

- Plaggen
- Omvormen naaldbos
- Aanleg kerf
- Aanleg stuifkuilen
- Begrazingsonderzoek
- Drukbegrazing.

Conclusie stikstofgerichte maatregelen per gebied:

Alle genoemde maatregelen zijn bewezen methoden om de natuur te herstellen en zijn grotendeels uitgevoerd. Evaluaties van beheerplannen geven over het algemeen aan dat de beheermaatregelen een positief effect hebben. Ook is voorzien in toekomstige maatregelen en wordt in een jaarlijkse cyclus gerapporteerd over de voortgang. Hoewel deze maatregelen en de stand van de natuur in de gebieden op zichzelf nog niet voldoende zijn om verslechtering van aangewezen natuurwaarden te voorkomen, constateren wij dat er zo maximaal mogelijk in (uitvoering van) de natuur(herstel)maatregelen is voorzien.

Daarom is het noodzakelijk dat er momenteel ook wordt ingezet op maatregelen met stikstofreductie tot gevolg en dat de stikstofdepositiereductie op de drie betroffen Natura 2000-gebieden dus plaatsvindt.

Het kabinet heeft in het coalitieakkoord afgesproken dat in 2030 74% van de stikstofgevoelige natuur in Natura-2000-gebieden de zogeheten kritische depositiewaarden (KDW) niet meer overschrijden.

De Europese Commissie gaf recent goedkeuring aan de kabinetsplannen om de grote uitstoters van stikstof in de veehouderij en industrie aan te pakken. Dat maakt het mogelijk om de piekbelasters snel, al dit jaar, uit te kopen. Daarmee kan de stikstofuitstoot op korte termijn dalen. Het gaat om de Landelijke Bedrijfsbeëindigingsregeling Veehouderijen (Lbv) en de Lbv-plus-regeling.

Inmiddels is de Piekbelastersaanpak bekend gemaakt door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met de voorwaarden voor de twee uitkoopregelingen. Hierbij wordt ingestoken op het beëindigen van circa 600 piekbelasters. Ook dit is een concrete landelijke maatregel die nu in uitvoering is en tot april 2024 openstaat.

Al met al kunnen wij afzien van het verzoek om (gedeeltelijk) intrekken of anderszins beperken van de op 19 september 2014 verleende natuurvergunning (kenmerk 390495/394315), omdat er voldoende andere passende maatregelen zijn en worden getroffen. Wij kiezen daar ook voor, in het licht van de beoordelingsruimte die ons toekomt bij het kiezen tussen de verschillende passende maatregelen. Het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behoud van de vergunning achten wij dermate zwaarwegend dat wij het niet intrekken van de vergunning als onevenredig beschouwen. Het niet vrijwillig intrekken van de natuurvergunning zou bovendien leiden tot een schadevergoedingsplicht waaraan de provincie Noord-Holland financieel geen invulling kan en wil geven. Een gebiedsgerichte aanpak met o.a. een vrijwillige (stoppers)regeling voor de agrarische sector die zullen leiden tot de noodzakelijke stikstofreductie heeft de voorkeur.

De gebiedsaanpak is voornamelijk de meest aangewezen weg om stikstofreductie te bewerkstelligen. Het intrekken van een onherroepelijke vergunning is dat niet. Het intrekken van de vergunning zou bovendien leiden tot een schadevergoedingsplicht waaraan de provincie Noord-Holland financieel geen invulling kan en wil geven. Het heeft de voorkeur financiële middelen op een andere meer efficiënte wijze ter ondersteuning van de natuur in te zetten. Ook los van de financiële aspecten krijgen andere maatregelen die zullen leiden tot de noodzakelijke stikstofreductie de voorkeur.

E. Zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging van 1 december 2022 tot en met 11 januari 2023 konden belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Op 3 januari 2023 dienden Stichting Animo en Stichting Duinbehoud hierover een zienswijze in. Op 21 maart 2023 hebben ze de zienswijze nader aangevuld. In de als bijlage 2 toegevoegde Nota Reacties op zienswijzen worden de zienswijzen vermeld en wordt per zienswijze een reactie gegeven.

F. Wijzigingen ten opzichte van ontwerp besluit

Uit de door Stichting Animo en Stichting Duinbehoud ingediende zienswijze volgt dat niet enkel wordt verzocht om intrekking van de natuurvergunning op grond van artikel 5.4 eerste lid sub d van de Wnb maar ook op basis van artikel 5.4 eerste lid sub c van de Wnb en artikel 5.4 tweede lid van de Wnb. In het besluit zijn we dan ook ingaan op alle intrekkingsoorzaken.

G. Besluit

Gezien het vorenstaande wijzen wij uw verzoek tot intrekking af.

H. Kennisgeving

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb kennis worden gegeven middels publicatie op www.officiële_bekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Leefomgeving
Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlagen:

1. Beschrijving aanpak stikstof Noord-Holland d.d. 19 augustus 2022
2. Nota behandeling zienswijze

Kopie aan:

- Melkveebedrijf [REDACTED]
- Afdeling Regulering Leefomgeving milieu (OD NHN)
- Stichting Duinbehoud
- Gemeente Alkmaar

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na de datum waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welke beschikking het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt het beroepschrift ook digitaal indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u tijdens de beroepsprocedure de voorzieningenrechter van de rechtbank vragen een voorlopige voorziening te treffen. Voor de behandeling van dit verzoek en het beroep wordt griffierecht geheven.

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (handschrift)